

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817208624
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8817208624.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Gabriely Világieovej v spore žalobcu E. V. V., so sídlom X. XX, XXX XX M., E.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátom JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému R. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. Q. XXX, XXX XX Z. Q., právne zastúpený advokátskou kanceláriou JAKUBIS & PARTNERS s.r.o., so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, IČO: 50 990 365, o zaplatenie 6.831,48 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 3Csp/337/2017-232 zo dňa 30. novembra 2020, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Súd žalobu žalobcu zamietá.

II. Žalovanému sa priznáva nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, ktoré trovy je povinný zaplatiť žalobca a o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 467 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 52 ods. 2, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 39, § 525 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 2 písm. a), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, § 2 ods. 2 písm. b), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinný v čase postúpenia pohľadávky, čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 251, § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Uznesením č.k. 12Co/101/2019-197 zo dňa 04.02.2020 Krajský súd v Prešove ako odvolací súd zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Oznamenie o mimoriadnej splatnosti úveru právneho predchodcu žalobcu (banky) zo dňa 23.11.2016, ktoré obsahovalo výzvu na splatenie celej pohľadávky zosplatennej ku dňu 22.11.2016, bolo preukázané (podľa doručenky) doručené žalovanému dňa 01.12.2016, preto výzve zo dňa 20.12.2016, odoslanej žalovanému dňa 27.12.2016 už nemožno pripísať žiadnu relevanciu.

V dôsledku toho sa potom súd prvej inštancie vôbec nezaoberal opodstatnenosťou výšky žalobcom uplatneného nároku. Na základe uvedeného bolo preto úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci zaoberať sa nanovo aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka na základe postúpenia pohľadávky po naplnení zákonných predpokladov podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách pre postúpenie pohľadávky bankou a následne zaoberať sa opodstatnenosťou výšky žalobcom uplatneného nároku.

4. V zmysle pokynu odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie opätovne oboznámil so žalobou, dôkazmi, ktoré k žalobe pripojil žalobca, písomnými vyjadreniami žalobcu a prednesmi právneho zástupcu žalovaného, pričom v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že nepochybne zmluva uzatvorená medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou. Uviedol, že je toho názoru, že ust. čl. III. bod 7. zmluvy je v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože zhoršuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka. Vo vzťahu k aktívnej vecnej legitimácii uviedol, že rozhodujúcou okolnosťou v prejednávacom prípade je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, ktorý nemožno opomíňať, že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následne nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva, aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje. Oznamenie o mimoriadnej splatnosti úveru právneho predchodcu žalobcu (banky) zo dňa 23.11.2016, ktoré obsahovalo výzvu na splatenie celej pohľadávky zosplatennej ku dňu 22.11.2016, bolo preukázateľne (podľa doručenky) doručené žalovanému dňa 01.12.2016 a Zmluva o postúpení pohľadávok bola uzatvorená dňa 24.03.2017. Z uvedeného jednoznačne vyplynulo, že medzi výzvou a zmluvou o postúpení pohľadávky uplynulo 90 kalendárnych dní, ako zákonného predpokladu pre platné postúpenie pohľadávky banky. Ďalej uviedol, že následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej je cesia podľa § 525 Občianskeho zákonníka alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postúpenej zmluvy pre jej rozpor so zákonom, pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia súd musí prihliadať aj bez námietky, teda z úradnej povinnosti. V tomto prípade teda došlo k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, a preto ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostalo do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Na základe uvedených skutočností rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

5. O trovách konania rozhodol tak, že keďže bol žalovaný v celom rozsahu úspešný, priznal mu náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v celom rozsahu. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Rozhodnutie považuje za nesprávne, pretože nie je zrejmé, akými myšlienkovými postupmi sa súd prvej inštancie riadil, keď vykonaným dokazovaním mal za preukázané 90 dňové omeškanie medzi výzvou na plnenie a postúpením pohľadávky, ako zákonného predpokladu pre platné postúpenie pohľadávky banky, ale napriek tomu nemal za preukázanú jeho aktívnu vecnú legitimáciu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku tak nie je možné zistiť, čo viedlo súd k zamietnutiu žaloby pre nepreukázanie aktívnej vecnej legitimácie. V tomto smere poukázal na predložené dokumenty a na to, že preukázal, že jeho právny predchodca vyzval žalovaného na zaplatenie peňažného záväzku vrátane omeškaných nezaplatených úverových splátok, pre ktorých neplnenie vyhlásil jeho právny predchodca predčasnú splatnosť úveru. Výzva na plnenie bola žalovanému doručená dňa 01.12.2006, rovnako aj jeho právny predchodca vyzval žalovaného na plnenie už zosplateného dlhu výzvou zo dňa 20.12.2016. Nakoľko žalovaný bol viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením svojho splatného dlhu vrátane omeškaných splátok, na ktorých zaplatenie bol preukázateľne vyzvaný, týmto boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky. K postúpeniu pohľadávky došlo riadne a platne, čím je daná jeho aktívna vecná legitimácia. Uviedol, že predloženie výzvy zo dňa 26.10.2016 a zo dňa 20.12.2016

jeho právny predchodca zasielal formou doporučenej poštovej zásielky a odoslanie výziev preukazuje podaciami hárkami. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 6.831,48 Eur s prísl. v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal mu tiež náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že odvolanie žalobcu považuje za nedôvodné, so skutočnosťami v ňom uvedenými sa nestotožnil a mal za to, že rozsudok vychádza z úplne zisteného skutkového stavu a zo správneho právneho posúdenia merita veci, pričom boli zachované procesné práva oboch strán. Nárok žalobcu považuje za premlčaný. Z výpisu obrátov vyplýva, že sa dostal do omeškania už s druhou splátkou splatnou dňa 24.03.2013, na základe čoho je toho názoru, že premlčacia doba začala plynúť od nasledujúceho dňa po jej zročnosti, t.j. od 25.03.2013 a uplynula dňa 25.03.2016. Nakoľko bola žaloba podaná na súd až dňa 20.11.2017 opätovne vznáša námietku premlčania. Rovnako namieta aj aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu, pretože neboli splnené podmienky § 92 ods. 8 zákona o bankách. Na podporu správnosti uvedených tvrdení poukázal aj na viacero rozhodnutí Najvyššieho súdu SR v obdobných veciach. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že právny predchodca žalobcu nepostupoval v zmysle zákonnej úpravy platného postúpenia pohľadávky, nakoľko riadne nedoručil výzvu a zároveň nedodrжал 90 dňovú lehotu omeškania. Zároveň s tvrdeniami žalobcu nesúhlasil, pretože oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 23.11.2016 nie je možné považovať za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a poukázal na ich rozdiel. Zastáva názor, že ust. 19.16 VOP o súhlase klienta s postúpením pohľadávky na tretiu osobu kedykoľvek je neplatné, a to z dôvodu jeho rozporu s kogentným ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, ako aj preto, že pri podpise zmluvy mu nebolo vysvetlené. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalobcu nahradiť mu trovy odvolacieho konania.

8. Žalobca sa vyjadril tak, že žalovaný v podanom vyjadrení opakuje svoju procesnú obranu produkovanú v spore, ku ktorej sa už vyjadril a na svojich tvrdeniach trvá a odkazuje na ne. Vo vzťahu k námietke premlčania uviedol, že žalovaným prezentovaný názor, že premlčanie má plynúť od prvej nezaplatenej splátky je nesprávny a bez opory v práve. Podporne predložil aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č.k. 1CoCsp/5/2021-159. Odvolaniu navrhol v celom rozsahu vyhovieť a uplatnil si náhradu trov konania.

9. Žalovaný sa vyjadril tak, že žalobca nepredložil rozhodnutie na ktoré sa odvoláva, ale uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoCsp/99/2020. Vo vzťahu k žalobcovým vyjadreniam ohľadom premlčania uviedol, že jeho právny názor má oporu v práve, a to konkrétne v § 103 Občianskeho zákonníka, pričom poukázal aj na rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici, preto sa k predmetnej otázke už nebude ďalej vyjadrovať. Predmetná námietka však nič nemení na tom, že žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitimáciu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadal, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalobcu nahradiť mu trovy odvolacieho konania.

10. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

12. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť

daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

14. Podľa § 382 C.s.p., ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

15. Podľa § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Pri preskúvaní napadnutého rozsudku, odvolací súd dospel k záveru, že na predmetnú vec sa vzťahujú ustanovenia právneho predpisu, ktoré doteraz súdom prvej inštancie použité neboli, preto v zmysle vyššie cit. § 382 C.s.p. vyzval sporové strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase.

18. Žalovaný sa k výzve vyjadril tak, že bod 7.6.1 VOP je v rozpore s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda je toto ustanovenie pre rozpor so zákonom neplatné. Následkom neplatnosti tohto ustanovenia je absencia dohody o možnosti zosplatnenia. Ďalšou vadou žaloby je skutočnosť, že žalobca mu nezaslal výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti. Uvedené nemení nič na tom, že žalobca nepostupoval v súlade so zákonom a nemohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, pričom bonita musí byť skúmaná cez zisťovanie príjmov a výdavkov, ako aj lustráciou cez príslušné databázy, pričom nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti, v dôsledku čoho sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov a súčasne nemohol požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Nezosplatnený úver nemožno postúpiť podľa ustálenej judikatúry na tretiu osobu, následkom čoho žalobca nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalobcu nahradiť mu trovy odvolacieho konania.

19. Žalobca sa k výzve vyjadril tak, že z dôvodu neplnenia jeho právny predchodca postupoval v súlade so zmluvou, ako aj v súlade so zákonom a úver riadne predčasne zosplatnil v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka. Ako dôkaz predložil výzvu pred zosplatnením zo dňa 26.10.2016, ktorej odoslanie do dispozičnej sféry preukazuje podacím hárkom. Nakoľko žalovaný omeškané splátky nezaplatil, právny predchodca vyhlásil úver za predčasne splatný, čo oznámil žalovanému listom zo dňa 23.11.2016, ktorého doručenie preukazuje doručenkou zo dňa 01.12.2016. Jeho právny predchodca tak postupoval v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keď úver predčasne zosplatnil pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.07.2016, t.j. po uplynutí 3 mesiacov od omeškania splátky za súčasného upozornenia žalovaného na možnosť zosplatnenia v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Zákonné predpoklady zosplatnenia v prejednávanom spore splnené boli, čo preukazuje predloženými listinnými dôkazmi. Uvedené skutočnosti žalovaný nepoprel a ani neboli spornými. Vo výzve zo dňa 26.10.2016 jeho právny predchodca upozornil žalovaného na omeškanie dlžnej sumy titulom omeškaných splátok, a teda aj splátok, ktorými bol v omeškaní viac ako 3 mesiace pod hrozbou zosplatnenia. K zosplatneniu došlo z dôvodu, že nastal prípad porušenia podmienok úverovej zmluvy. Záverom uviedol že pri zosplatnení spotrebiteľského úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka nie je objektívne možné využiť právo na zosplatnenie do splatnosti najbližšej splátky pri rešpektovaní zákonnej podmienky 3-mesačného omeškania a podporne poukázal na právny názor Okresného súdu Nitra. Navrhol, aby odvolací súd odvolaniu vyhovel v súlade s petítom podaného odvolania.

20. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským,

pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

21. Súd prvej inštancie opätovne zamietol žalobu, a to pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, s čím však nesúhlasil žalobca a žalovaný mal za to, že okrem uvedeného nedostatku na strane žalobcu je jeho dlh premlčaný. Vzhľadom na obsah napadnutého rozhodnutia, ako aj na obsah podaného odvolania a ďalších vyjadrení sporových strán, odvolací súd sa najprv zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, teda či záver o jej nedostatku bol správny.

22. Odvolací súd pri prieskume spisu dospel k záveru, že na vyriešenie otázky o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu je najprv potrebné posúdiť, či došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že v predmetnom prípade bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným uzatvorená spotrebiteľská zmluva, ktorej plnenie bolo dohodnuté v splátkach, bolo potrebné aplikovať na predmetný prípad príslušné ustanovenia, a to § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že tieto ustanovenia doposiaľ neboli súdom prvej inštancie aplikované, vyzval odvolací súd sporové strany, aby sa vyjadrili k inému právnemu posúdeniu.

23. Možnosť predčasne zosplatniť spotrebiteľský úver v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka je upravená v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s tým, že pre platné zosplatnenie úveru je potrebné kumulatívne dodržanie tam stanovených podmienok, a to: (i) ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, (ii) dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o tom, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (ide o tzv. stratu výhody splátok), prípade celý dlh sa stane zročným aj vtedy, ak to bolo určené v rozhodnutí súdu, (iii) uplatnenie práva najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a (iv) upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Až po kumulatívnom splnení uvedených podmienok možno dospieť k záveru, že došlo k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru. V zmysle poslednej vety § 565 Občianskeho zákonníka však toto právo môže využiť len do splatnosti nasledujúcej splátky.

24. Žalovaný vo svojom vyjadrení k výzve k inému právnemu posúdeniu uviedol, že výzva v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti, mu nebola doručená. Na strane druhej žalobca vo svojom vyjadrení poukazoval na to, že predmetná výzva pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru bola doručovaná ešte jeho právnym predchodcom, čo preukazoval poštovým podacím hárkom, teda je zrejme, že táto sa dostala do sféry dispozície žalovaného. V tomto smere sa však odvolací súd stotožňuje s tvrdením žalovaného, keďže z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie, ako aj z listinných dôkazov predložených žalobcom v rámci jeho vyjadrenia k výzve k inému právnemu posúdeniu nevyplýva, aby upozornenie pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 26.10.2016 bolo žalovanému preukázateľne doručené, keďže v priebehu konania nebola predložená či už doručka alebo kópia vrátenej neprevzatej listovej zásielky. Žalobca tak v priebehu prvoinštančného konania ako aj v priebehu odvolacieho konania síce poukazoval na podací hárk, ktorý mal preukazovať doručovanie tohto upozornenia žalovanému, avšak z predloženého podacieho hárku nie je možné jednoznačne identifikovať, aké podanie bolo žalovanému zasielané. Navyiac samotné upozornenie je datované na deň 26.10.2016, pričom podací hárk preukazuje podanie zásielky na poštovú prepravu až dňa 02.11.2016, t.j. po viac ako týždni od písomného vyhotovenia upozornenia. Z uvedených dôvodov nebolo možné dospieť k jednoznačnému záveru o preukázaní odosielania a ani doručenia upomienky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka žalovanému. Z uvedeného tak možno konštatovať, že neboli kumulatívne splnené podmienky uvedené v bode 23. odôvodnenia tohto rozhodnutia, preto nemožno konštatovať platné zosplatnenie spotrebiteľského úveru.

25. Vo vzťahu k preukázaniu doručovania podania len prostredníctvom podacieho poštového hárku odvolací súd zdôrazňuje, že len samotné preukázanie podania listiny na poštovú prepravu ešte neznamená, že žalovaný mal možnosť sa s jej obsahom oboznámiť. Pre preukázanie uvedeného je potrebné, aby žalobca preukázal to, že listina vôbec došla do dispozičnej sféry žalovaného

(najčastejšie je uvedené preukázané buď doručenkou alebo kópiou vrátenej listovej zásielky neprevzatej spotrebiteľom ani v odbernej lehote). Z uvedeného teda vyplýva, že nositeľnom dôkazného bremena o možnosti žalovaného oboznámiť sa s obsahom podania je žalobca. Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.12.2020, sp. zn. 5 Cdo 36/2020 (uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2021), ktorý sa vo vzťahu k doručovaniu právnych úkonov vyjadril nasledovne: „Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nedbanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“

26. Odvolací súd vo vzťahu k vyššie uvedenému tak uzatvára, že pre preukázanie splnenia podmienok v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka zaťažuje dôkazné bremeno žalobcu (veriteľa), teda že upozornenie bolo žalovanému doručené, resp. sa aspoň dostalo do jeho dispozičnej sféry. Vzhľadom na vyššie uvedené tak možno dospieť k záveru, že ak nedošlo k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru, tak neboli splnené ani podmienky pre platné postúpenie pohľadávky, preto žalobca nedisponuje aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom spore.

27. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p., tak že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 C.s.p..

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).